

миражните си бленувания. "Всичко наоколо беше станало дребно и незначително. Какво представляваше сега този двор, този склад, този камион (...)? Директорът, майсторите, чиновниците от канцеларията приличаха на жалки пигмеи, послушни и раболепни изпълнители (...)."4

Поредният "истински" свят е завоюван, но любовта към него е чувство, което не се поддава на контрол. Новите територии трябва да се задържат, да се разрастват, парите и властта да се самовъзпроизвеждат до безкрай... За разлика от Мария и Ирина, които целят да бъдат погълнати от своите "други светове", Борис цели да погълне в себе си този "друг свят", да го владее, *да властва над властта и парите*, а не те над него. И в това е "драмата на неговото безумие", защото подобна химерична идея още в самия си зародиш е обречена на неуспех от идеологизираната романова логика. Според нея завоевателите на "другите светове" трябва да бъдат победени, за да могат да се конструират като победители завоевателите на световите утопии.

И така, човекът вамп в този роман не е Ирина, а Борис. Не случайно класическият любовен триъгълник е преобърнат – за Борис се борят Ирина и Мария, те искат да го спечелят, но... за да ги вземе за себе си – с красотата им, с парите им. Напук на куртоазните правила това да бъде занимание на мъжа те са се опитали да му се харесат, а с това вече са влезли във властта му. Оттук нататък той може да прави с тях каквото си поиска. И все пак "другият" не може да отнеме, без да даде: "В плана на съзнанието другият за мен е едновременно похитител на моето битие и онзи, благодарение на когото "имам" битие, явяващо се мое битие".5 Като избираме екзистенциално своите "други", ние всъщност избираме огледалата, в които искаме да се виждаме.

---

4 Срв. техниките за предаване на любовното "безумие" у Вазов: Кандов – Рада, и у Димов: Борис – "Никотиана".

5 Сартр, Ж.-П. Первичное отношение к другому: любовь, язык, мазохизм (откъс от "Битие и нищо", ч. III). // Проблема человека в западной философии. М., 1988, с. 207.